

Utvändig gängning med snedtyg

1. Kontrollera först dymlingarna/träpluggarna. Det går bäst med pluggar av hårt trä med rak ådring. Se till att pluggen är rund och inte oval. Prova med att passa in pluggen i snedtyget. Den får inte passa för tätt och inte för löst.
2. För de flesta pluggar behövs ett smörjmedel. Linfröolja går bäst. Den kan sedan tas bort med terpentin om du tänker betsa eller måla slutprodukten. En del hårda träslag måste ligga och dra i sig oljan i den del som skall gängas och det kan dröja ett par minuter upp till några dagar. Ju bättre inoljad pluggen är, desto lättare blir det att gänga och desto renare blir gängan.
3. Innan du börjar gänga måste du fasa av pluggändan. Avfasningen görs med sandpapper eller med lämpligt verktyg för fasning. Det räcker med 3 mm ner från spetsen. Det gör det lättare att börja gängningen.
4. Det går lättare att gänga om du sätter fast pluggen i ett skruvstycke eller fixerar det på något annat lämpligt sätt. Var bara försiktig så att du inte skadar pluggen. Stick in pluggen i det större hålet på snedtyget.
5. När du börjar gänga behöver du nog trycka ner snedtyget lätt så att det tar bra från början. När du väl har börjat är det bara att fortsätta framåt. Om snedtyget går alltför tungt eller fastnar, ska du inte backa mer än ett kvarts varv för att skära av gängspånen. Fortsätt sen framåt igen. Om du har gängat ur snedtyget och försöker gänga på det igen MÅSTE du se till att det direkt kommer rätt i gängan du redan gjort. Om du inte riktar in rätt kommer nya gängan att förstöra den gäng du redan skurit.
6. Det är bra att träna på en spillbit först.

Invändig gängning med gängtapp

1. Borra först ett starthål i ämnet enligt den lilla tabellen nedan:

För 3/4" gängtapp används 16 mm borrh.
För 1" gängtapp används 22 mm borrh.
För 1 1/2" gängtapp används 34 mm borrh.
2. Smörj gängtappen med linfröolja. Du kan använda vilken olja som helst som du kan betsa eller måla över. Det beror på hur du vill att slutprodukten ska se ut.
3. Det är viktigt att börja gänga så rakt som möjligt. Börja sakta. Vidare är det viktigt att gängan börjar rent och utan urslag. I en del träslag lönar det sig att fasa av hålet alldeles i början för att hjälpa gängtappen på traven.
4. Gänga in tappen ett par varv och vrid sedan tillbaka den för att få bort spånen innan du fortsätter att gänga.

Lycka till!

Kierteitystyökalulla tehty ulkopuolinen kierteitys

1. Tarkasta puunaulat ja tulpat ennen kierteitystä. Valitse tulppiin kova suorajuovainen puuaines. Katso, että tulppa on pyöreä eikä soikea. Kokeile sovittamalla sitä työkaluun. Se ei saa olla liian tiukka eikä liian löysä.
2. Useimpiin tulppiin tarvitaan voiteluainetta. Pellavansiemenöljy on paras valinta. Sen voi poistaa tärpätillä, jos on tarkoitus petsata tai maalata lopputuotteen. Anna kovien puulaatujen liuota öljyssä ja vetää itseensä öljyä ainakin kierteitettävään osaan asti; se voi viedä parista minuutista useampaan päivään. Mitä öljytympi tulppa, sitä parempi ja tasaisempi kierre.
3. Ennen kierteiden tekoa, viistä tulpanpää. Voit tehdä sen hiekkapaperilla tai sopivalla työkalulla. 3 mm kärjestä riittää. Se helpottaa kierteitystä.
4. Kierteitys helpottuu useissa tapauksissa, jos sen ensin kiinnittää puristimilla tai muulla sopivalla tavalla. Katso, ettet vahingoita tulppaa. Aseta tulppa työkalussa olevaan suurempaan reikään.
5. Kun aloitat kierteityksen, paina työkalua, jotta työn jälki on hyvä alusta alkaen. Jatka edelleen. Jos työkalu liikkuu raskaasti tai jää kiinni, älä peruuta enempää kuin neljäsosakierrosta poistaaksesi kierteityslastut. Jatka taas edelleen ja yritä asettautua oikein jo aloitettuun kierteeseen. Jos et onnistu suuntaamaan oikein, niin uusi kierre pilaa kierteen, minkä jo olet tehnyt.
6. Harjoittele jollakin hukkapalalla.

Kierteitystapin avulla tehty sisäkierre

1. Pora ensin aloitusreikä ainekseen seuraavan taulukon mukaisesti:

16 mm pora	3/4" kierretappia varten
22 mm pora	1" kierretappia varten
34 mm pora	1 1/2" kierretappia varten

2. Voitele tappi pellavansiemenöljyllä. Voit käyttää sellaista öljyä, minkä päälle voit petsata tai maalata. Valitse lopputuotteelle sopiva pintakäsittely.
3. On tärkeää aloittaa kierre niin suoraan kuin mahdollista. Aloita hitaasti. Katso, että kierre alkaa puhtaasti ilman että aineesta irtoaa kappaleita. Muutamiin puulaatuihin on hyvä viistota reiän reuna ennen kierteitystä.
4. Kierteitä tappia muutama kierre ja ja kierrä se sitten takaisin päin poistaaksesi lastut, ennen kuin jatkat kierteen tekoa.